

de două ori în săptămâna: Joi-a și
vinerile; era când va pretenție im-
portanță materialor, va fi de trei săv-
de patru ori în săptămâna.

Cenitul de prenumerare,
pentru Austria:

pe întregu	8 fl. v. a.
dumetate de anu	4 fl. v. a.
patru	2 fl. v. a.
pentru România și străinătate:	
pe întregu	12 fl. v. a.
dumetate de anu	6 fl. v. a.

pentru România și străinătate:

pe întregu 12 fl. v. a.

dumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Budapest, in 3 dec. n. 1873.

Cris'a ori cătu eră de mare, totu s'a
cărpu. A cărpito — totu cine a pro-
mo, mameleucii lui Deák. Se 'ntielege
că, că — trebuie să fie bine cărpita. Èn
audiu.

Printr'o politica mintiunosa, si totu
o data prăsta si perfida, si printro
ministratiune — peste tota jîntipuirea
bitaria si usiora, deveti biéta tiéra,
camotata de proprietate eschisiva a
omnilor magiari, la marginea prepa-
rii, bancrotata materialminte si spiri-
alimente, perdiendu-si tota lumea, pana
steapanitorii momentani ai ei, tota ncre-
erea in ea, in vitalitatea morale ai ei! Ast-
felui prorupsera totu feliulu de crise,
intronu corpu gangrenat si molipa-
ta de totu feliulu de morbi, ducatori la
solutiune.

Mai antaiu cris'a finantiale — de-
misa la unu gradu, incătu agentii mi-
nisterului nostru mergau cu imprumutu
si votatu, de 54 de milioane din urbe
urbe, — de la bancariu la bancariu
in Europa, pentru d'a vinde, d'a es-
cepta, d'a pemnoră o partica óresi-
ve dintrenulu, spre acoperirea urgin-
sor lipse de toté dilele.

Dar abiá se asiedia cum se asiedia
elul imprumutu, si totu acea crisa fi-
nanciale crescù de se facu cu cérne, si in-
spura apoi colindàrile de nou pre la
ncari, pentru nòue imprumuturi — cu
ce condițiuni! Astfelui se nascu noulu
imprumutu, de 153 milioane, votatu si
intunetu-septemana trecuta, sub pre-
mea celor mai nesuferibili impre-
uri!

In siedintia Casei reprezentative de
alta-ieri, prim'a autoritate financiale,
putatul Horn, demustră din firu in-
teru, ce enorm multu costa acestu im-
prumutu, ce enorma perdere este impre-
muta cu elu pentru tiéra; elu demustră
căst'a cu date, revoltatórie de anime —
pepturile unde se mai aflau anime!

Candu deci impregiurările fortiau
re ministri, si ministri fortiau pre par-
ta deákista, acăst'a fortiau Diet'a, Diet'a
tiéra, pentru acestu imprumutu fu-
testu; si asiá naturalmente trebui să pro-
presa cris'a in sinulu partiteloru; căci
multi dintre deputati — o data cu ca-
du nu să poteau familiarisá cu ideia,
la votá unu imprumutu — atât de
nerosu si totu d'o data rusinosu pentru
tiéra, si a-lu votá unui guvern, carele
prin netrebuică sa a adus lucrul la
lăta!

Cris'a in partite, o data porupta, si
nume cea din partit'a deákista, a tre-
buit să provoce cris'a in ministeriu; si
inducea acăst'a nu mai avé o maioritate
scură, pre care să se pote radimá. Tóte
este crise in fine, fecera sentitibile
publicului celui mare, că lucrurile nu
ergu bine in tiéra; lumea pricepù că —
sistem'a este rea, si ministratiunea
cătu se pote de peccatosa. Astfelui se
temere de cris'a in sistem'a, cris'a in
institutiune, — cris'a generale! Ast-
felui toti domnii magiari nu numai cei
in drépt'a, ci si ciarlatanii din stang'a, in-
spura a tremurá, că are să li se curme-
ză, să li se ié din mani poterea, de
care ei de siepte ani abusara intr'unu
modu, adeveratu barbaru si selbatecu!

In data deci ce Diet'a trecu prin ju-
giu caudinu alu votarei acelu imprumutu,
numai decătu, si a nume domine-
a trecuta, clubul deákistilor se adu-
si — votă incredere ministrului pre-
ședinte Szlávy, cu cuventu, că altu mi-
nisteriu totalminte nou, n'ar fi posibilu,

si — constituionea, — pricepe stepa-
nirea magiara, ar fi perichitata.

Szlávy, despre carele unii dicu, că
— nici de cătu nu mai voia să remana
la potere, dupa ale nòstre informatiuni,
abiá a asteptat acelu votu de incre-
dere; căci i-a trebuitu acestu bietu petecu
de carpela, si — astadi cris'a este car-
pita, ministeriulu remanè, numai loculu
lui Kerkápoly, tocmai alu celui mai ener-
geticu, mai dibace si activu si intelliginte
dintre ministri, lu-va ocupá precum se-
suna, tenerulu barbatu Colomanu Szell,
unu nepotu alu lui Deák; si asiá domnii
nostru, cu ajutoriulu imprumutului celui
scumpu, ér vor incercá s'o mai duca
unu timpu, spre inca mai mare si mai
secura ruina si nefericire a tierei si a po-
póralor ei! Éta esemplu víu, cum de-
cadu si se prepadescu tierile si popo-
rale!! —

Se dice că: nu intréga drépt'a con-
sente cu votulu de incredere; că —
fractiunile Lonyay, Sennyei, Somisch,
Ghicz, Horváth, ar tinde a se fusiuná,
si — cu ajutoriulu stangei a inlocu pre
acestu de facia guvern; — se dicu si
mai căte toté altele asemenei; adeverulu
insa e, că — domnii de pana acă remanu
la carma totu ei, si asia dara că — [vai de
tiéra!]

Tota lumea scie, toté gazetele —
chiar si cele guvernamentali recunoscu,
că pentru marile gresiele ale ministe-
riului si ale partitei si organelor sal-
tiéra a ajunsu a suferi infricosiatu; si in
toto acestea există cutenze si pos-
sinarea d'a sustiené in publicu, că —
nu mai acesta partita deákiana, corupciu
prin domnia, si numai acestu guvern pe-
cato si daunosu — este posibile!

Apoi — ce să mai credemu si să
mai dicemu despre viitorulu acestei
tieri, spre mangaierea bietelor popóra
ce o locuescu si sunt dejá ajunse la sapa
de lemn?

De altcum — de si acesti ómeni
isteti, ce se dicu deákisti, condusi numai
si numai de nesatiulu loru particularu
si de spiritulu de clica, căpira cum că-
pira apartiunile incurcaturei si ruptrei;
totusi conseciintele logice si morale — in-
desertu li e tota trud'a, că — nu le potu
cări; căci acelea nu depindu de la ómeni,
ci sunt necesitati naturali absolute.
Este chiar ca si candu cine-va reu mor-
bosu si plinu de bube rele, vré să nege
si să ascunda acăst'a de naintea lumiei;

— o face numai pe cont'a sa; căci dore-
rile totu le semtiesce, si redlu — nevin-
decatu, totu se maresce, pona candu de-
vine necurabilu.

Tienemus noi despre guvernulu magi-
aru de astadi — cu „Ellenor“ carele toc-
mai se sprime despre elu că — nu-i mai suc-
cede nemic'a pre lume, chiar nici a mor-
ci onore. Numai se légana in drépt'a si
in stang'a, si-si tereiesce frigurós'a vietă!“

Asiá este; acăst'a e pusetiunea, in
care ne aflămu. —

Budapest, in 3 dec. n. 1873.

Dupa scirile mai uòue, cabinetulu fran-
cesu — totu nu s'a potutu conservá neschim-
batu mai afundu. Duele de Broglie cugetă,
precum inseintiaramu in numerulu precedin-
te, că — nu va fi trebuinta a se desparti, de
cătu de unulu seu celu multu de duoi dintre
colegii sei de pana aci; dar imprejurările cu-
rendu lu-constrinsera a aduce sacrificiu mai
mare, si a nume — a se departa cu ostenta-
tiune de drépt'a estrema, de „Chambordistii cu
ori ce pretiu“, si a se apropiá — la parere celu
pucinu, de stang'a centrului. Astfelui a tre-
buitu să espunga din ministeriulu seu — nu

númai pe Beyle, pentru de a-i luá elu insusi
portofoliu de interne, spre scopurile sale se-
crete, ci si pre Batbie si pre Ernoul, si in fine
pre La-Bouillierie, cari mai vertosu duoi din
urma, apartieneau cu trupu cu susfletu la le-
gitimistii ei mai incarnati. In loculu acestorui
patru, scosi din cabinetu, au intratu, precum
dejà anunciaseramu, ducele de Decazes — la
esterne, Depeyre — la justitia, Fourton —
la instructiunea publica, ér Larcy — la lucră-
rile publice.

Despre Fourton si Larcy se scia, că au
statu candu-va aprope de Thiers, si — tocmai
prin primirea acestor'a, si prin eschiderea mai
sus atinsilor duoi legitimisti, ministeriulu
dlui Broglie vré a fi facutu unu pasu spre
steng'a din centru, pre candu foile républicane
— splica lucrul de o apucatura machiave-
listica a ducelui de Broglie, prin carea ar dorí
a-si masca intențiunile ce are ca ministru de
interne.

D'alta parte inse, o corespondintia din
Versalia in „Ind. Belge“, provocandu cu di-
bacia la intemplări — cum dice — positive,
povestesc lucrul cam cu totulu altfelu. —
Ducele de Decazes adeca, fiindu chiamatu in
consiliulu ministriloru, pana să-si cuprindia
loculu formalimente — să fie dec hiaratu cu-
ratu si precisu, că — nu va intrá de felu in
cabinetu, nici va mai sustiené pre Mac-Mahon,
déca nu se va pune stavila tuturorou intrig-
loru si incercările de restauratiune, fie
acelea legitimiste, sau orleaniste, sau in fine
partizane. Prin acesta manifestatiune
istorică se fie constrinsu atâtua pe Broglie
patru si pe Mac-Mahon, a dimisuniá pre Er-
noul si pre La-Bouillierie. De unde ar fi a se-
vă, că — Republic'a conservativa ar fi pa-
cco guvernului francesu de astadi; dar —
v'ajunge, candu lumea nu vré să credea
acăst'a!

De altmintrelea — evenimentele nu
multu vor intardiá d'a areta adeverulu pe
facia. —

Budapest, in 2 dec. n. 1873.

Ministeriulu reg. ungurescu pentru co-
municatiuni si lucrările publice, do curendu
fece cunoscutu planulu ce are, d'a incepe in
data cu deschiderea primaverii, prin pările
cercatate de fómete, diferite lucrari publice,
anume la siosele si drumuri vecinali si regu-
lari de ape, spre scopulu de a dá poporului
modu de căstig, ér acelora părți comunica-
tiunile necesari.

De spese sunt luate in preliminaru ce-
va peste 13 millione fl. v. a. si a nume pen-
tru lucrari in comitatulu Aradului: 284,580
fl.; in comitatulu Bieharului: 336,627 fl.; pen-
tru Beregh si Ungh: 160,000 fl.; pentru scaun-
ulu Ciucului: 88,384 fl.; pentru Solnociulu de
mediu: 297,571 fl.; pentru Marmuresiu: 60,744 fl.; pentru Nitra: 115,621 fl.; pentru
Somogy, (comitatul magiaru): 1,143,943 fl.;
pentru Satumare: 743,957 fl.; pentru Torontal-
u: 985,586 fl.; pentru scaunulu Udvarhely: 200,000 fl.; pentru Zala: 866,469 fl.; pentru
Zarandu: 98,096 fl.; pentru Doboca: 140,000
fl.; pentru Temisiu: 50,000 fl.; pentru Cetata-
ze pétra: 20,000 fl.; si inca pentru multe alte
tienuturi mai mici.

Noi nu scim dostulu să laudămu si să
intetim cu acestu planu; cu dorere insa con-
statămu, că — si aci bietulu comitatu alu Te-
misiului — este celu mei masteru tractat. Ce
ore va fi pecatuitu acestu comitatu de este elu
pururiá in celu mai reu si chiar barbaru
modu tractat? Ce e dreptu, acelu comitatu,
de si sistematice driputu si sugrumatu
de stepanii dilei, totu mai e, in majoritate
absoluta romanu; dar bietii romani — abiá
si mai sciu de capu, abiá mai potu resuflă
si cugetă romanesce sub greoul jugu alu ad-
ministratiunei straine! — Dóra este o crima
a Romanului, că — pre langa toté apesările,

Prenumeratii se facu lá toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptulu la Re-
dactionne Stationsgasse Nr. 1, unde
sunt a se adresă si corespondinti, ce pîr-
vesc Redactiunea, administratiunea său
speditură; căte vor fi nefranco, nu se va
primi, era cele anoniime nu se vor publica

Pentru Anunțele si alte comunicatiuni de
interes privat — se respunde căte 7 or.
pe linie; repetările se facu cu pretie sca-
diu. Pretiul timbrului căte 30 cr. pen-
tru una data se anticipa.

Bucovina in optomvre 1873.

Starea lucrurilor in eparchia si tiéra.

Dupa ce am aretat in unii din
numerii precezi ai acestui stimatul diariu,
că noi — poporatiunea istorica si autoch-
tona a Bucovinei, am devenită dejá, — par-
te prin apucaturele si neleguiurile Episco-
pului Hacman si a unor complici ai sei
din coteriele straine, parte prin nepa-
sarea, ba chiar si perfid'a cooperare a
unor din sinulu nostru, — de a fi astadi
cei mai inapoiati si ignorati in tiéra si
cei mai desprestatiti in biserică: ne-am
opritu anume, insa numai pentru câte-
va clipite, la cuvintele pline de o justa in-
grigire: „Să cugetămu unu picu!“

Să cugetămu adeca, pentru Dum-
nedieul si se recugetămu ce facem, cum
stămu, incotr'o mergem si unde vom si
ajunge ca mosneni adeverati si proprii ai
acestui pamant romanescu, apoi si ca
crestini ortodossi si ca Romani ce sun-
temu! — Să cugetămu si se recugetămu,
că nu numai intrég'a-ne natuine — Roma-
ni din patru anghiri — se uita la noi
si judeca, cum onorămu, conservămu si
scutim noi, siii si respective fratii din
un'a si aceeasi mama comună, triplulu si
sacrulu tesauru — natuinalitatea confe-
siunalitatea si patriotismulu, — ci si asis-
tere intrég'a lume civilisata de astadi se
uita la noi si judeca conduită nôstra
facia cu acele tesaure, cari sunt astădi
fie-carui omu pe lume, cele mai pretiose
si mai venerabili, déca nu vré elu de
sene se abdica la demnitatea si avanta-
giulu seu, ca asemnatuine dumnedieș-
ca si ca membru alu omenimei progre-
santi.

Să cugetămu si se recugetămu si
aceea, că noi presentii vom fi judecati
despre o parte si de viitoriu — de isto-
ria; ér despre alt'a de fii si urmasii
nostru. Vom fi judecati adeca, că ce am
facutu noi cu talantulu patrioticu, confe-
siunale si natuinalale in propriul nostru
pamant; cu talentulu, care eluptau,
conservat si aperat de antecesorii no-
stri chiar cu insusi sangele loru, l'am e-
reditu de la densii nu dora numai pentru
aceea, ca unicamente nôa, generatiunii
presenti, se ni fia proprietate ultima, ci
prin noi intregii posterităti omogene a
loru si a nôstre.

In fine apoi se cugetămu si se cum-
penim si aceea, că nu numai intrég'a-
ane natuine, nu numai lumea civilisata si
progresante, cum si nu numai istoria si
posteritatea nôstra privesc la noi, jude-
ca conduită nôstra si respectiv minte o
vor judecă-o inca si in viitoriu: ci si
insusi, poporul nostru de astadi, — care-
le in urm'a nepasarii, ba chiar si coopera-
rii perfide a unor de ai nostri cu inten-
tiunatorii sugrumării lui morali si mate-
riali — vedem, cum disem in comunicatiu-
nile mele anteriori, că elu, poporatiunea
nôstra, a si pornită dejá si merge cu pasi
fatalmente progresivi si gigantici spre
totalulu pauperismu materiale si spre
elotismulu intilesual si morale facia cu
rafinatii si egoisticii straini, venetici in
tiéra; *) acestu poporu alu nostru in-

*) S'a constatat in unii interesati dinte noi,
că tot e comunele nòstre sunt dejá cufundate in
detorie pecuniarie la — ovrei numai, cu căte 20
pana si preste 60,000 fl. si e fructul oste-
nelei anuali a poporului nostru merge mai numai
pe camat'a ce a de alterum tantum si mai multu;
éra spre a trai mai departe, se facu detorie noue!
Finea unei asemenei situatiuni eumplite se pote
prevéde.

Ref.

susi dicu, apropiandu-se elu, séu — fereșca Ceriulu! chiar ajungandu la marginea desastrului pauperismului si elotismulu de tóta man'a,**) ce óre va dice si cum va judecă elu pre aceia, de cari in curendu va si audi si afia, că ei sunt caus'a perderei „talantului“ seu atátu de avutu, de santu si de indreptatitui in mos'ia si biseric'a sa. — Sè cugetàmu că óre aceea, ce astadi numai scriemu in angustele colone ale vr'unui diariu, si ce se combinézia la noi inca numai in mice adunari de patrioti cu semtieminte destinse si cu spiritu nepaingenitu, óre dupa o atare cumpenire dieu, nu vor suspiná si strigá atuncia sute si mii de voci si de anime— astadi inca ori singure incelatori si perfide ori de altii incelate, atuncia inşa pote si—desperate! — Ore, nu vor reaminti atunciá, sute si mii de voci, cuvintele de auru ale acestui stimatu diariu, cari cuvinte pretiose le-am citatu noi in comunicatiunile nóstre anterioare, si adeca: „Cine e vin'a atátu a orbiei si retacirilor, cătu — apoi si a furiei si — isbandei poporului? — Nime altulu, decat' intelligenti'a cea negriginte, séu perfida din sinulu poporului, carea nu si-a facutu detori'a, de a lumaná si orientá poporulu pururia, de tim-puriu!“

La aceste mominte si eventualitati tote, ca se cugetàmu unu picu, inse seriosu si fora de nici o prejudecare amagitoria, ne opriramu incatua-va cu propri'a-ne finire a comunicatiunilor nóstre despre starea-ne actuale in eparchia si tiéra.

Acuma vinu, cum dieu, la propri'a fine a acelui comunicatiuni si comunicu patriotilor nostri celor mai sinceri si mai devotati causei nóstre bisericesci si patriotic-natiunali, parerile acele, ce ar fi ca se le urmámu si punemu in viéitia spie a ne probá despre o parte demnitatea si implini detori'a nóstra ca pamenteni istorici si autochtoni ai Bucovinei, apoi si ca Romani si crestini ortodossi ce suntemu; era despre alt'a, ca macar de acum inainte, „post tot discrimina rerum,“ se ferimu poporulu nostru de periculu ruinarii materiali si morali, care — se nu ne mai facem ilusiuni contrarie! — vedemu, ca pe di ce merge, totu mai multu si mai seriosu 'lu amerintia;

Éta deci acele pareri:

Aceia din sinulu intelligintiei, a susțetului poporului nostru, cari aretara pana acum ori unu deplozaveru indiferentismu catra tote interesele cardinali si vitali ale poporatiunei nóstre, ori chiar le si contrariars, in folosulu particulariu alu loru si a neaniciloru si impilaterilor nostri, inşa in cea mai mare si mai evidenta dauna a binelui nostru comunu — patrioticu, besericescu si natiunale; aceia din mediuloculu nostru, dicu, cari posiedu „cinci talanti,“ cugetandu la adverulu santu si evangelicu, că „eui multu i-s'a datu, dela acel'a multu se va si cere,“ se parasésca cărările cele siovaite, meschine si cautele numai de ómenii intunerecului, ai faciarnicie si ai egoismului celu mai afurisitu. Adeca intrég'a nóstra intelligintia patriotică indigena, clerulu si intelligintii laici de tóta starea si categori'a, se pasiesca in concordia si solidaritate reciproca spre o actiune comună, spre o actiune legală, dar resoluta si constante. Acésta intrunire a clerului, proprietarilor mari, ampliatilor, profesorilor, invetatorilor poporali, rezesiloru si altoru intelleginti ai nostri coreligionari si conatiunali, se aléga din mediloculu loru unu comitetu permanente si cu indetoriarea ca se compuna acest'a unu memorandu, o representatiune la Tronu, in care representatiune se se constatedie si motivedie despre o parte drepturile nóstre, a poporatiunii istorice si autochtonie a Buc-

vinei, drepturile cele noua competinti, atátu ab antiquo ascurate noua din partea Austriei la impreunarea Bucovinei cu acestu imperiu, cătu si innoite si intarite in timpurile cele mai noue prin patente imperatesci speciali si proclamatiorie de „autonomia politica“ a acestei tieri, diterite de altele ale Austriei prin limb'a, religiunea, obiceiurile si datinile sale; era despre alta parte se constatedie, in aceea representatiune — falsificarea si calcarea, aici in tiéra, atátu a inaltelor cuvinte si resolutiuni imperatesci cătu si a drepturilor nóstre istorice, naturali si positive.

Se intielege de sine, că arestandu-se si demustrandu-se acestu neconveniente flagrante si neloiale, atátu cătra Tronu cătu si catra noi, poporatiunea autochtona, se va areta si aceea, că noi „legile fundamentali de statu“ ale Austriei nu numai, că nu le negámu si nu le nerecunoscemu, ci din contra le respectamu si le pretendem atátu in totulu cătu si in partile loru, impreuna cu spiritulu ce le insufletiesce. Vedemu inşa, că spre cea mai mare a nóstra amaratiune si strembatire, chiar coteriele si fractiunile ce-si escamotara nelegalminte domnirea in tiéra nóstra si cari nu sunt autochtoni ca noi, ci venite incóce dupa impreuna Bucovinei cu Austria, — vedemu că aceste fractiuni si cotré, sub cuventulu de „Verfassungstreue,“ ne'ncetatu calca si imfrunta „legile fundamentali“ ale constitutiunei in folosulu numai alu veneticilor si minoritatii loru, in pagub'a inşa si dediosirea pluralitatii si autochtonilor.

Totu in acésta representatiune la inaltulu Tronu se se cuprinda si interesele, drepturile si trebuintele nóstre bisericesci, si anume, atátu acele, ce privescu beseric'a si eparchia Bucovinei cu credintiosii ei in'a-si, cătu si raportul ei hierarchicu catra cele latte eparchie coreligiunarie, episcopesci si mitropolitii si disc-

Pentru că si aici bine se note, ca si cu tota seriositate se cumpenfiscesc, si octoari unilaterali, necompetinti si no-necanonic, precum le vedemu aceste rucă rondondu-se de unu timpu incóce, relateve la dieces'a nóstra a Bucovinei, pe langa pecatulu si responsabilitatea in care cademu noi credintiosii ortodosi facia cu credinti'a nóstra cea santa si cu intrég'a-ne maica Beserică, — potu aceste octoari unilaterali in fine se ne aduca pana la atáta, ca — basandu-se unu ministru séu unu Episcopu pe indiferentismulu nostru de pana acum, vor dispune cu noi si cu eparchia nóstra numai ca cu unu ampliatu c. r. pre carele — lu avansédia séu 'lu degradédia si-lu transpune dintr'unu locu in altulu unu altu ampliatu c. r. inse mai mare, si-lu sucesce cum si incatru i vine acestu la sociotela. — Si ce óre va dice „Biserica ortodoxa,“ déca va audi, că unu orecine de lege straina din Viena substituie la noi sabornicitatea bisericei, cardinalul si fundamentalulu acestu principu directiunalu si administratiunalu alu bisericei nóstre ortodosse, — si că la noi unu Episcopu despre o parte, „de jure“ inca sufraganu, era despre alt'a cu plecari si pote si intentiuni eterodóse si tradative, elu singuru figurédia si dispune in loculu intregei comunitati eparchicali! —

Ce va dice, si dice dejá si lumea intelliginte despre noi, candu noi, ortodoxii bucovineni, ortodoximulu evangeliu alu bisericei nóstre asia-lu intielegemu, că negámu „papismulu“ la apuseni in tota tarifa si fort'a argumintelor istorice-bisericesci, ermeneutice si dogmatic, inşa la noi chiar si numai in persón'a unui singuru Episcopu 'lu-suferrim, sustienemu, ba chiar spriginim acitivitate acelu „papismu“ si inca cătu mai incornoratu si mai impoputiatu.

Ore mai este unde-va pe lume o atare — secta religiunaria!

(Va urmá.)

Primirea deputatiunilor cu omagiale.

Diu'a de sambata in 29 noemvre, foile mai vortos cele guvernemenatali, o tenu de istorica. In acea diua Maiestatea sa Imperatulu

si Regale nostru Franciscu Iosifu, serbandu pentru Ungaria si tierile de corona ale ei — jubileulu de 25 ani alu suirirei Sale la tronu, primi multime de deputatiuni pompóse, din centrul si de prin parti, venite pentru d'a se inchiná parintelui patriei si alu popóraloru, si d'a-lu felicitá dupa o stepanire grea de 25 de ani, o stepanire impovárita cu nespuse grigi si desastru, o stepanire, cum pré pucini domnitor vor fi gustatu, casi care déca multi ar gustá, de buna séma că li-ar trece pofta a d'a stepanii cu veri ce pretiu peste popóra!

Nu e locul aci, ca se spunem si se dovedim cu: cine este caus'a, vin'a, urditorulu atátoru grigi, atátoru necasuri, atátoru retaciri, confusioni si desastre; totusi suntemu detori a insemná că — inca nu s'a gasitunime, ca se se fie incercatul mácar, a atribuit poporilor credintiose — acea vina si causa, ci — ori cine s'a pusul so cerce, a cercato si aflat'o — pururiá la domni, la domnii cei fora de satiu, la domnii cei setosi dupa sudorile si flamandii dupa meduva bietelor popóra; — la domnii, candu cei nemtiesci, cari voiau a preface tete in nemtia, — candu cei magiari, cari in celu mai brutalu modu fortiadia a preface tote pe magiaria, cari deci nu lasa bietelor popora cursu liberu si naturalu pentru desvoltarea loru, spre fericirea loru.

Repetim si sustienemu cu tota energia, cumca domnii, si totu domnii si numai domnii, sunt caus'a tuturor si suferintelor si desastrelor — atátu incatru pivescu ele pe Domnioriu, cătu si ce atingu ele pe bietelo popóra. Er vin'a poporilor — nu este, nu pote fi constatata mai de parte, de cătu că, ddate séu amagite de seclu, asculta de domni si mai departe de cătu ce cere legea, si de cătu ce este intieleptu si dreptu!

Dupa acésta scurta observatiune, se revenim la pomp'a primirei diferitelor deputatiuni si la respunsurile date acelora. Trebuie se ne marginim la cele mai esentiale, la cele ce ne atingu mai de aproape, — caci altfel, fiindu sirulu acelora forte lungu, ar ui se implementu fóia intrégă numai cu acémateria.

Incepputulu la facutu Naltimea sa, arăduole Iosifu, in fruntea deputatiunei honorabile, a urmatu apoi Ministeriulu intregu; dupa aceea — deputatiunea Casei magnatilor, séu mai dreptu vorbindu, intrégă turm'a magnatilor, presenti in Capitala; dupa acésta a venit deputatiunea Casei representative, apoi a Dietei croatice; a urmatu representanti'a bisericei catolice cu archiepiscopulu Haynald de Calocea in frunte, si — in data dupa acésta Representanti'a bisericei romane ortodoxe, condusa de eppulu Popasu si compusa din 12 membri, viesse din cleru si siesse din clas'a civilie; succesera apoi deputatiunea romana dupa cea a Reformatilor, séu o retacu cu totulu!

Pana la atáta s'a inversiunatu órb'a patima a acestorú ómeni facia de noi romanii! Cea ce d'alta parte se constata — dorere! — si prin aceea, că bisericei romane unite cu Roma, nici nu s'a concessu representatiune de sine; representantii ei cu totu cu metropolitulu Dr. Vancea, au fost fusiunati in numeros'a deputatiune a bisericei catolice unguresci, si asiá totalmente escamotati — cu totu cu biserica!

Nu ne prinde mirare — nici de ur'a publicisticci straine catra biserica romana ortodoxa, nici de indoparea bisericei romane unite in cea catolica unguresca. Caci — si un'a si alt'a biserica este romana-natiunale, si un'a si alt'a dovédla viu'a că natiunea romana — in necesavu tuturor legilor si intrigelorui magiere ucid iatòrie, totu nu a morit si — totu nu a ince tatu a se presentá lumei ca essinti si p' etendinte de drepturi natiunale. Am sentitul acésta ocasiune cu parere de reu-lipsa de autonomia reala si organisata a bisericei natiunale unite; si — déca canduva, apoi aci Romanii cei cu anima si onore romana, in peptu, au trebuitu se recunoscă, cumca in starea de astadi, dependinte absolut-

minte de la arbitriu si capritiul domnilor de la potere, nu pote se mai remana biserică romana unita, déca nu vom voi, ca se degeneredie, si in locu de cultura, scutul mangaiere pentru poporul roman, se devine unu institut de ingropare de vius a tutroror celor mai juste si sacre aspiratiuni ale aceluiasi poporu!

Apelam in acésta privintia la toti bati de inteligintă, de anima si onore natinala — a acestei biserice romane-natiunale, suflete-se, puna-se o data cu totii in miscare — umeru la umeru, si autonomia curendu si recunoscuta si organizata! Nu este lucru nou, si eu atátu mai pucinu lucru foră meu, foră baza legală

Notabene, nici biserică serbescă orădossa, ca un'a acărei viéitia constituională astazi e suspinsa, inca n'a fost reprezentată si asiá propriamire numai una biserică natiunale, prin urmare si numai una natiunale din patria s'a infacisiatu naintea Maiestatii de unde döra a si urmatu, că i s'a datu rangu atátu de distinsu,

Sé revenim acuma la acea deputatiunea noastră.

Alocutiunea — in limb'a magiara, adverata tortura pentru dlu eppu de Caransebeșiu, carele nu scia acésta limba, si care totu — cu deputatiunea dimpreuna, preferi acéa tortura, decat' se vré vorbi catra parintele patriei in dulcea nóstra limba romana, precare nu ni-au impus'o ingam fara barbarilor moderni, ei Ddieu insusi ni-a dat'o, si pe casă deci tocmai pentru acést'a mai antau ne pururia si intre tote imprejurările, cu oră pretiu ar trebui so respectamu, astfelui si candu ca si altii, de susu pona diosu se respecte! — dar candu óre vom ajunge noi ca se pricepem acést'a cu mintea nétre de sclavi seculari! — destulu că alocuitul in limb'a magiara, descoperi MSale reconstientia nostra pentru „autonomia bisericei natiunale,“ — pietatea si alipirea noastră catra Tronulu MSale, si oftările nóstre de a ricire si de lunga viéitia. Totu de o data paralellu prede MSale, adres'a votata de Simeonul eparchialu din Aradu, si acést'a numai limba romana; de unde in data mai târziu si publicam in totu cuprinsulu ei.

La acést'a MSale respunse — dupa, Baptesti Közlöny" asiá:

„Primescu cu multiamita felicitari DVostre, si Vi respundu prin gratia mea regale manifestatunile de omagiu.“

„Straduiti-Ve in cuprinsulu poporului incrediutu ingrijirei DVostre, a intarzi sentiulu religiosu, si ca consecintia acestuia — co'ntelegererea fratiesca, pentru ca locuitorii de diferite limbi in tines se intréca numai in ambreia patrie comună. ("Közös haza.")

„Acést'a asteptu de la credintosii mei romani; acést'a voiu considera de ce mai placuta dovéda a aliprei loru catrine.“ —

Am poté se ne marginim la acésta voce solenă a MSale; caci ea ni ajunge pentru d'a ni face comentariile nóstre leiali; — dar căte-va pré remarcabilu cuvinte din responsul datu deputatiunei Casei representantilor unguresci, sunt calificate d'a illustră si imbine comentariile nóstre, si asiá le citim pre acelea aci. Maiestatea Sa a pronuntat — intr'altele acelui deputatiuni:

„Problem'a cea mai placuta a vietii mi-a fost, a fericit pe credintosii mei popor, a li ascurată desvoltarea spirituală si materiale; acést'a va fi si mai de partea supremă mea stăruintă.“

Atáta ajunge. —

Despre admonitiunea MSale catra romani, — caci de atare o tenu guvernamentalu nostru, — „P. Napló“ in nrulu seu de domnica se sprime — că — „acést'a va face trezéră in peptu fie-care anima magiara;“ — „F. Lopok“ tenu, că — citatele cuvintelor MSale, va trebui se domolesca si pre ce mai ageri agitatori.

Asiá se vede, că domnii au socotitul face pre MSale, se indegetedie óresi-cumva, — nu este multiamita de opositiunea ce se dă volta mereu la Romani. Ei, dar pré năstătul Imperatului, ca prébunu si dreptu parinte, totulu altfelui se pronuncia.

MSale nu atinse cu unu cuventu de domni magiari de la potere, pe cari noi — ca pe impiatatori ai poporilor si ruinatori ai tertiilor, — combateți cu agerime, ci MSale vorbi re-

**) Am auditu chiar cu urechile nóstre esprimandu-se cine-va in publicu: „Noch ein paar Jahre werden uns die Rumänen im Wege stehen, dann mag sie ihr Mutterland, die Moldau, wieder aufnehmen.“ Totu asiá se exprimă mai anu unu membru — Némtiu — alu Comitetului tieri despre Romanii districtului Radautilor. Ref.

de „problem'a vietii sale, d'a fericí pe
spore sale credințiose,” și admóni biserică
nătională, ca să intărésca sentiulu reli-
cii, adscă moral'a poporului romanu și să
intărésca la o contielegere fratiéscă între locu-
rile de diferite limbi ai patriei. — Ei bine;
că este chiar program'a partitei năs-
triunale opositiunale! Au nu noi, nătionalii
oposiunali suntemu, cari predicămu amică
solidaritate între diferitele popoare — toc-
mai pentru d'a pune stavila foradelegiloru și
poporului domnesci?! Au nu noi suntemu,
ci de v'r'o siese ani legaramu legatura de fra-
te cu serbii; er de curendu feceramu totu-
mă cu nemtii din Biserica-alba. Au noi, si
guvernementul sămena ura si desbinare
poporă, pentru ca să le insolie?! Au noi
nu stăle regimului, pentru amicăa între
măntii din Biserica-alba cu Serbii si cu Ro-
manii, ii imbalacara si condemnara in celu-
i crudel modu pre acei nemti?!

Este deci invederatu, că cuvintele MSale
neuragiadă pre noi, a urmă calea de bu-
cătielegero cu poporale, si acăstă astăpta
la noi bunulu si dreptulu parinte alu popo-
loru, ce — precandu astăpta, nu pote să nu
indamne intrigele, foradelegile si barbarie-
lui — chiar in contra poporului!

Acăstă bine s'o iè a minte intielegintia
de pretotindenă, a nume preotii si
invitatorii nostri cei pré leiali, si conformu
nostru sublime manifestatiuni ale adorat-
ului Domnitoriu, să se nisueșca a lucră-
zul si creditintia.

Si pentru ca — vreuna amagitoriu
lăkitu să nu pote de felu redică cea mai
indoiela despre — intielesulu naturalu
moralu alu cuvintelor monarchului nostru,
fine mai citămu unele asemenea, dar inca
mai marcante expresiuni ale MSale, rostito-
reacăstă-si ocasiunea solena luni'a trecuta in
jena.

Catra representanti'a Capitalei si Resie-
ntiei imperiale, parintesculu Monarchu-

„Amorea poporului mele — este fericirea
mea.”

Er deputatiunei Casei representative a
statului imperialu — i adresă urmatō-
toare:

„De ar dă Ddieu, să vi succeda a impre-
sa si consolidă prin legature de pace si de
a-intielegere pre tōte partitele!“ Si apoi mai
parte:

„Asteptu că me veti sprigini in tendintiele
me, cari sunt: a asură pentru tōte poporale
operatiei mele, pre cari tōte de o potriva le-
decu, pace si bine cuventare!“ —

Aci este chiar ca sărele, că bunulu Im-
peratru, binele, pacea, bunastarea, fericirea
poporului pōrtă la anima; er politic'a cea
jurisita si înzilatoria de poporă — a domi-
nilor, deca ar conosce-o, pre cum noi o con-
osem, sar indignă de ea si ar eschide-o
intru totdeun'a.

Nici că se pote altfelu cugetă si presu-
me despore „Unsulu Domnului.“ —

Sub acestu punctu de vedere noi ne in-
ținămu sublimului svatu, sublimelor cu-
ntă a Maiestatei sale, la acăstă solenă oca-
sione.

Si acum facem să urme mai susu-
măntă.

A d r e s a
Sinodului Diecesei romane ortodoxe
din Aradu — catra MSa. Ea sună:

Nr. 4.
Maiestate cesaria regia apostolice. Pre-
cious Dōmne!

Sinodulu diecesei romane gr. or. ar-
menie, condunatul pentru alegerea de episcopu
la unul vacante, cu insufletire si deplina
curia se folosește de ocasiune, pentru de-
ci aduce in cea mai profunda supunere,
magieale sale sincere naintea Prénaltului
Tronu la celebrarea iubileului de 25 de ani
si inceperea prigratișei dominirii a Maies-
tatei Tale.

Biserica nostra ortodoxa si nătunica
romana, in toti tempii pastrandu cea mai sin-
cera fidelitate si loialitate, eredita dela stra-
ni catra Prénaltului Tronu si Dinastia, —
subiese si astă data a Te incredintă pre
Maiestatea Ta, despre cea mai loiala devo-
tunie si alipire a sa catra Prénaltulu Tronu

alu Maiestatei Tale, exprimandu-Ti totu-
odata multiamit'a cea mai profunda, ca ace-
lui Domnitoriu Prératișosu, carele cuno-
scendu suferintile seculari ale bisericiei
năstre, Te-ai induratu a ni redă autonomia
bisericesca, de a cărei bunatate ne folosim
chiar in momentulu presinte, alegendu-ni pre
Episcopulu nostru diecesanu, si ca rea-si afia
cea mai firma garantia in sentișmintele con-
stitutionale, in bunatatea animei si in amărea
parintescă a Maiestatei Tala facia de bisericăa
si nătunea năstra.

Dée Atotpotintele, ca poporele de sub
blandul sceptru alu Maiestatei Tale să se
bucure intr'unu lungu siru de ani de bunatătile
domnirei Maiestatei Talo, precum si Maiestatea
Ta do fericirea si fidilitatea acelorasi
popore.

Din siedintăa sinodului eparchialu es-
traordinariu, tionata in Aradu la 12/14
noemvre 1873.

*Sinodulu extraordinariu alu eparchiei
Aradului. Presedinte Procopiu Ivaeicoviciu,
m. p. Archiepiscopu si Metropolitu; Notariu
generalu: Georgiu Popa mp.*

Diet'a Ungariei.

Camer'a representantiloru a tienutu vi-
neri-a trecuta o siedintă scurta si ne'nsen-
nata, carea ne'nteresandu de felu publiculu
năstru, ne multiumim numai a o aminti.

In siedintăa de luni dupa cele formalu
si dupa ce presedintele reportédia despre
primirea, ce a avutu la Maiestatea Sa depu-
tatiunea esmisa de camera cu scopu ca să-i
gratuledie la festivitatea jnibileului de 25 de
ani si dupa ce totu densulu anuncia că tre-
cendu timpulu de 30 de dile de la verificarea
deputatului Kostics, respectivulu deputatu se
privesce ca definitivu verificatu; Géza Remete
urgédia respunsulu unei intercalatiuni, in-
dreptate de densulu catra ministrulu de inter-
ne, intrebandu-lu, de are de cugetu a responde
la intercalatiuni, si deca da, apoi de ce nu a
respusu la intercalatiunea densului inter-
plată inainte de 10 lune. Se transpune miș-
estrului de interne.

Miletics propune, ca diet'a să esmisse
comisiune, constatatória din 12 membri — si
din cas'a magnetiloru, er 8 din camer'a nă
presentantiloru — carea să se insarcinedie
cu scrutarea naturii de dreptu a bunuriloru
devenite in posesiunea unoru proprietarii bis-
cericesci si mireni prin donatiune si carea să
substerna apoi casii unu proiectu de lege in
privintia acestori bunuri.

Se decide tiparirea acestei propunerii si
impartirea intre deputati.

Almásy propune ca cas'a să esmita o
comisiune de 25 de membrii, carea se desbata
asupra situatiunei materiale a tierii si să se
dechiare in privintia, mesurelor, ce ar fi de-
luate in privintia acăstă.

Propunerea se va tipari si desbate ame-
suratul regulamentului casii.

Referintele comisiunii verificatórie re-
portédia că cercetandu protocolulu de alegere
alu deputatului din Biserica-alba, Vincentiu
Babesiu si afiandu-lu in ordine, comisiunea a
dechiaratu pre respectivulu deputatu — pre
langa sustinerea terminului de 30 dile pentru
redicarea vreunui protestu — de verificatu.

Trecendu-se la ordinea dilei, se procede
la alegerea comisiunii pentru regularea refe-
rintiei intre statu si biserică.

Urmădia apoi reportulu comisiunii peti-
tionarie. Referintele avisédia petitiunea
mai multor municipia de a se aduce remas-
tie lui Rákóczy alu doilea in patria minis-
trului presedinte. Dupa o mica desbatero
presedintele camerii dechiară, că densulu a
enunciato dejă conclusulu casei in privintia
acestă.

Urmădia acum petitiunea mai multor
jurisdictiuni pentru infientarea unei bance
independente. Referintele propune a se trans-
pune acăstă petitiune ministrului de finanțe.

Horn dice că acăstă propunere să se
primăscă cu modificatiunea ca ministrulu de
finanțe inca mai nainte de finea anului ave-
stuia să aduca unu reportu motivat in es-
tiunea acăstă. Totu in intielesulu acestă
vorbesco si Paul Moricz.

Ministrulu presedinte Szlávy dice, că
nefiindu cestiunea bancii la ordineadilei nu

pote fi obiectu alu unei desbateri meritorice.
De altintrelea acăstă cestiune nici nu se
pote desbate, dupace cas'a a luatu dejă in
acăstă privintia unu conclusu. — Se mai vor-
besce in acăstă privintia pro si contra, ve-
nindu insa trăb'a la votu se primește propu-
nerea comisiunei. — Cu acăstă siedintăa se
incheia. —

Respusu la o replica.

Ni se scrie, că „Telegr. Rom.” cu pri-
vintia la o reflectare a năstra ocasiunala,
cumca Consistoriulu archidiecesanu — a fa-
cutu rou, candu pe timpulu crisoii finantiali a
tramișu la Viena să cumpere de 100,000 ob-
legatiuni rurali său alte chărtii de statu, — ni
dă respunsulu aperotoriu de procederea sa,
că — densulu, consistoriulu, a pasit uocetul,
adeca conformu si intentiuniloru fericitului
donatore, Siaguna, si §-lui 135 din stat. org;
dar — si esperiintie vechie, că *slocarea ba-
nilor la statu mai secură este, de cătu la per-
sone si reunioni private.*“

Déca astfelu ni responde onor. organu
alu Consistoriului archidiocesanu, apoi atunci
n'avemu, de cătu să repetim, că acei 6meni
n'au nici fumulu unei idoie despre securita-
tea de bani si de fonduri!

Statutulu org, pre cătu ni aducemua a
minte, dispune ca banii să se dă spre fructifi-
care in caeva cassa de pastrare, său impru-
mutu cu ipoteca pupilaria. Sciintia finantie-
practice ar splică si aplică acăstă disputatiune
astfelu: *sumele mico, se punu in cas'a de eco-
nomi;* in data ce inse ole au ajunsu a fi des-
tul de insemnatu, incătu să aiba trebuința de
garantia reala, să se scăda si să se dă impru-
mutu pe langa ipoteca pupilaria.

Fie-iertatu metropolitulu Siaguna, este
conosciutu că — a sciutu căscigă forte multi
bani, ca nimenea altul nainte de elu la Ro-
mani, dar — este sciutu si aceea, că — prin eco-
nomia sa cu chărtii a să perdu sume insem-
nate. Densulu — fie-iertatu — tineea că: *na-
mic'a mai bunu si mai securu, decătu — chă-
rtii de drumurilor de feru si cele rurali din
istă insilvania;* si bine, spuneti acăstă astadi ori
pași finantieru practicu, si vi va ride in ochi!
Intrebati astadi pre bancarii cei solidi,
vă — de ce si tienu sutele de mi si chiar mil-
ecu in cassele de feru incuiate, si — nu
mergă cu ele la bursa să cumpere chărtii, pen-
tru cari garantédia patri'a intréga? Si vi vor
responde: „Pentru că mai scie naib'a, man-
poimane acele chărtie potu să n'ajunga nemic'a,
precum — a mai patit'o lumea!“

Spuneti aceloru bancari că dvostre in
sept. 1873 ati comperatu chărtii de statu de
100.000 fl. si vi vor areta, că — unde este ca-
sa a smintililoru! —

Dar ce să mai vorbim — cu orbii de-
spre colori; tienă-se ei de sciintiele si cre-
dintele loru cătă vor vré — insa nu pe con-
ta nătunie si a bisericiei. Banii publici trebuu-
manipulati *sicuru,* si asiá dara prin mani,
conduse de capete cu pricepere că — ce va să
dice a manipulă si *administră sicuru.*—

La alegerea de episcopu in Aradu.

Intru cătu-va pucinu, suntemu necesi-
tati a corege, său adeca a rectifică datele ce
publicaramu in numerulu trecutu.

Am luat gresit, cumca din pările
Biharei dintre 15 deputati, 13 au votat
langa Parintele Mironu Romanulu. Numerulu
deputatiloru biharenii este nu 15, ci 18, in-
tocmai casii alu banationiloru; si asiá dintre
acei 18, 15 au votat in partea alesului, ca-
rele si insusi este biharcanu; er dintre cei 24
deputati ai părtilor aradane, zarandane, cia-
nădane si bichisene, 14 au votat la parin-
tele Romanu, 10 la Metianu. Si asia propriamente
acăstă alegere se poate dice a Bi-
harului.

Că — ce felu de impresiune a facutu
acăstă alegero, in pările banatice de la Mu-
resiu si Tisa si Temisu, am poté areta mai
bine, daca am publică articlii si corespondin-
tiele ce dejă ni se tramișera din acestu inci-
dinte si cari — unisono striga cu taria: „Cu
ori-ce pretiu să ni infinităm foră tōta ameni-
rea — eparchia năstăra in Temesiéra si să-i
lașăm pre fratii de peste Muresiu si de la
Crisiuri să se fericescă cum li place!“

Dar acăstă este limb'a necăsului mo-
mentanu; să ni lasămu timpu, ca să vedem
urmările. De aceea nici nu se vom grăbi a
publică astfelu de espektoratui pripite; —
un'a totusi, ce este in feliul seu orginale, pro-
mitemu a o dă publicului, indata ce ni va per-
mite spatiu.

Langa Docnecea, (Carasiu,) in noemb. 1873.

De unu timpu incoci, prin foile publice
mai că numai de alegeri audim; alegeri in-
se, precum sunt cele domnesci, său politice, ar fi
bine să nu se numește cu acestu nume libe-
rale, ci să li se dica, cum sunt: „volnicii.“ Un'a asemenea se facă si in Docnecea, septem-
an'a trecuta. Ea n'ar merită a cuprinde
spatiu in pretiului „Albina,“ déca pocit'a alegere
n'ar portă numele de alegere comită-
tense, său municipale, nume, ce in tiéra face
multa sfara, si déca espusnerea ei n'ar fi califi-
cata a areta inca o data cum ciarlatanii
noștri politici mereu 'si-manca omenia, mereu
cadiendu-le masca de pre facia. Eca-i dar
aci pe securu de cursulu.

Dupa ce unu membru alu comitetului
cottense a abdisu de dreptulu său, — dupa
care 'si-intipuse că la congregatiuni va
mansă fcripturile cele mai bune la măs'a
Mariei Sale, dlu Fisanu, er apoi desamagitu, si
pusă pofta in cuiu! — prin Vicecomite devi-
se facă dispusetiune pentru alegere nouă.
Conducerea actului se incredintă forestier-
ului primariu dela societatea căilor ferate
din locu; er procedur'a a urmatori:a:

In diu'a de alegere lucratorii montani
fusera desemnati a-si lasă lucrul mai de tim-
puriu, ca să vina la urna. Sbirii, dorobantii,
caprarii, padurarii, scriitorii si servitorii
domniei, ii adusera pre lucratorii dinapoi,
manendu-ii ca pe o turma de vite de vendia-
re la tergu. Mai nainte mersera toti la can-
celari'a forestiere, de unde primira căte o
siedula, pe carea era scrisu singuru numele
„Carl Rode.“ Cu acăstă siedula apoi venira bietii
omeni la cas'a comunale cu capetele plecate,
cu nasulu sub siuba, — bagséma de rusinea
domnilor, — si predeadera siedulele in man'a
presedintelui forestieru si cu atât'a se fini
pocit'a alegere, său — comedif'a de nevoie. In
daru facura unii mai svatosi pe afara remon-
strarea, că si nu cunoscu pe acelu Carl Rode,
baumaisteru din Oravita, si că de ore ce mem-
brulu, care a resignat, a fostu romanu, ar fi
cu cale, ca erași unu romanu in loculu lui să
se aléga, căci poporulu intregu este romanu, ob-
servarea loru de felu nu fu luata in considera-
re, si asiá dupa fapt'a complinita, Comitetulu
cottense are acum a se bucură de unu membru
magiaronu mai multu că — ce este constituti'a si
libertatea magiara!

Fie-i de bine dlii comisarii arangia-
torii de o alegere asiá de comediosa; in aju-
nulu plecării sale de la noi cu catrafusele-
catra multele snobs ce ni-a facutu, e buna si
acăstă lovitura in omenia, vedi'a si creditulu
coloru de la potere.

Cine scie, ori nu va fi si astă de vre-
unu folosu, că snobele dsale de mai nainte au
facutu efecte de minune spre binele comunei:
căci numai acele produsera cunoscut'a re-
văta de astă primavera, carea apoi după a
lunga nadusire, incepă a curați aerulu de mi-
asme si stervii imputiti mereu se cara afara
din orasii, spre multiamire locuitoriloru,
carii ca de remasu bunu li canta cunoscut'a
admonitiune din cantecul mosiului, „Ap'a trece,
petrile romanu!“

Valentiu.

In tenorea Statutelor sale, ea s'a reconstituie de curendu si sub bnr'a conduceare a Clarissimului Domn Dr. Ilariu Puscariu profesor de Teologia, ea tine si dintele sale ordinare regulat in tota Domineca cu forte bunu succesu; dupre imprejurari ea a avut si va avea si siedintie publice literarie. Mai departe ea dispune de o biblioteca cu mai bine de 350 volume, carti de diverse specialitati, ce corespund pesciselor statutelor sale. -- Din contribuiri si tacsele, ce solvesc membrii ei, societatea si-procura in continuu carti de interesu, si-si acopere tota spesele trebuintioase.

Ajutoriului, carele intru ajungerea scopului propusu, acesta junime l'a primitu si dclu Redactiunile unoru foi natiunale, prin tramiterea acelora gratis, ea -- potu dice ca, se adopera a-lu merită prin nisuntia de a deveni cesa ce astupta natiunea dela ea, adeca: "Sperantia viitorului," -- Acestea, ca membru alu acelei Societati de lectura am tenu tu de lipsa a Vi face conoscutu pentru ca publicul natiunalu se conosca, cumca junimea si la amintitulu institutu se nisuesce a pasi cu barbatia nainte pre calea culturei, pentru ascurarea unui viitoru natiunalu mai frumosu si mai ferice. -- (P. P.)

Banatu, 1. Béga, in 19 noembre 1873.

(O modesta intrebare catra on. publicu romanu.) Fiindu ca din partea Consistoriului nostru diocesanu Aradu s'a impus tuturor Comunelor nestre bisericcesci a prenumerata "Lumina", ce se dice fola bisericcesca of. intrebam cu tota modestia: ore nu este pe catu de Ddieu se arunce denarii nostri bisericcesci pre o astufeliu de fola, in care iesuiti la Goldisius, etc. strica papirulu celu scumpu, publicandu la pamphleturi miserabili si demne numai de autorii acelora?

Sau dora asta se fie chiamarea morale a bisericcesci si a unei foi bisericcesci scol. officiale si oficiale??

Este acesta logiu, moralu, crostinescu lucru, ca cu denarii piotatii nostre crestine, se-mi joc iesuitii alaripulu, intru batjocur'a nostra si a intereselor nostre si contra barbatilor nostri coloru mai stimati si luminati?

Asteptu se audu ore care respunsu.*)

M... bisericanu din poporu,

Varietati.

(Necrologu.) Georgiu Buibasiu invetiatoriu in Pobda, Inspectoratul Timisiorei dupa unu morbu lungu de peptu, in estate de abia 30 ani, si dupa unu servitiu de mai multi ani ca invetiatoriu diliginte si bravu nationalistu, au repausat in Domnulu, lasandu dupa sine o veduva cu doi orfani intr'o stare demna de compatitimi!

Vineri-a trecuta, in 28/16 noembre re-pausatulu fu petrecutu la mormantu prin 4 preoti, 4 invetiatori si multime de poporu, a nume de femeile mame ale invetiacelor repausatului si de multi adulti, fosti de asemenea invetaci, precum si de forte mare nume de juni si baieti si fetite, scolari si scolarie, cari cu ochi lacremandi deplangeau pre bunulu loru invetiatoriu, aruncandu-i cate o glintu de pamant si dicindu-i: "Ddieu se lu ierte! Noi inca venim a-i dice fisi tieren'a usiora. -- Invetiatoriulu A... in numele celor alati colegi. --

Societatea Petru Maior

pre anulu 1873/4 s'a constituitu in urmatoriu modu: presid: Gavril Mihalyi, cand. de advocatu: vpresid: Georgiu Vida, medicinist; secret. Petru Iliesiu, technicu; cassariu: Ioane Rosiu, jurist; notari: Aureliu Chisbachu, medicinist si Aug. Dumitrescu, medicinist; controlor: Aur. Babesiu, tehniciu; si bibliotecariu: Demetru Iovita. Nu-

*) Peceatu de Ddieu, a mai face si acesta intrebare, candu unu trecutu -- vechiu si recinte, si chiar faptul da respunsu cu voce stentorica! Cui nu place, nu clesca, si -- cine nu vrde se de deseari bisericcesi, nu abonide; las' se vedem ca venvor iesuitii se ni ie banii cu sil'a!

Noi primeam -- dintru inceputu -- multe espektoratuni inversiunate; dar -- nu le publicaram, si -- ele incetara; si acesta de facia numai din pre mare respectu catra tramitatoriu o publicam, mai vertosu sa se avemu ocajunci a reflecta cele de mai susu. Pre noi de felu nu ne genediu nici "Lumina," nici "Telegrafulu Rom.", caci la noi -- n'au intrare, decandu predica o morala, cu carea nu consentim. -- Red.

merulu membrilor ordinari inscrisi pana acum, este 31. --

Societatea exprime multumita respectuza tuturor onorab. DD. Redactori, cari au binevoit u a -- oferi cate unu exemplari gratuitu din pretiuitele diuaria a le loru, ro-gandu-i, se binevoiesca a o onora si mai de parte cu tramitarea acelora. Asemenea sunt rogati a primi multumita societatii urmatorii dd: marianimosi, cari ni au inavutu bibliotec'a cu cate unu exemplari din opurile loru si anume: Onorab. dd. Dr. At. Fetu, pentru opulu "Manualu de medicina practica poporale;" -- Emiliu Picot, pentru "Documents pour servir a l'etude des dialectes roumaines," Ladisl. Vajda, secret. minist. pentru -- "Epis-tola deschisa catra Telegr. Romanu," si Aug. Horsia, pentru "Baile de Borszék." --

Comitetulu.

Rectificare,

la intercaliunea dlu Dr. Ilariu Puscariu, adresata comitetului Romaniei june.

Trecendu dlu Dr. intercalante cu vede-re, ca comitetulu arangiatoriu alu balului romanu, datu in favorea cabinetului de lectura alu societatii "Romania juna", nu este identicu cu comitetulu societatii; caci nu comitetulu Romaniei june a emis liste de colectiune, nici banii incursi pre aceleia, nu s'au adresatu acestuia, si in fine -- nu acestu comitetu a publicat ratiociniu despre balu, ci a fost unu Comitetu specialu, separatu, sub conducerea dlu Dr. Aless. Popoviciu, sub a carui adresa au si incursu liste: Comitetulu Romaniei june roga pre dlu Dr. Ilariu Puscariu, se se adressedio catra dlu Dr. Aless. Popoviciu, fiindu Domn'a Sa precum oblegatu, de sicuru si gata a da desluciri si contu despre afacerile balului. Comitetulu Romaniei june, nu scie despre acea causa mai multu de catu ce a ceditu in "ALBINA." --

Viena in 2 decembrie 1873.

I. Popu, mp., presid. Romaniei June.

Invitare de prenumeratiune

la "Balade poporale din Bucovina". Ocupandu-me de mai multi ani in scou-cu adunarea literaturii nostre poporale, ca ajunsu a posiede o colectiune considerabila si de balade, doine, hore, satire, descantece, noesti etc. etc. strinse mai cu sema de la tica manii din Bucovina.

De multu am avutu de cugetu se publicu acesta colectiune, aceste nepretiuite margaritarie ale poporului nostru, in brosuri separate; dar impregiurariile nu mi concesora pana acum a face acestu pasu pe catu de salutaru, pe atat si de necesariu, mai cu sema ca Bucovina in privint'a literaturei, si in deosebi a celei poporale, remase cu multu in deretulu celor lale sorori ale sale.

Acum'a insa, prin acesta invitare, facu cunoscetu onoratului publicu romanu, iubitoriu de literatur'a nationale, cumca am pusu inca in lun'a lui septembrie sub tipariu tom. I. din "Balade poporale", carele va aparé pana in 3/15 decembrie a. c.

Speru cum ca on. publicu romanu nu va ceta cu nepasare acesta invitare, ci din contra me va spigni cu caldura si din tota inima, procurandu-si cate, unulu sau mai multe exemplarie, din aceste balade, oferindu-mi prin acesta unu agiutoriu, cu carele m'asi poti plati de tipografiu, si de la carele multu va depinde de a poti fi in stare a scote la lumina si celealte specie de poesii poporale cari asemene sunt pregatite de-a se pune sub tipariu.

Tomulu de facia va consta din 15 cole de tipariu in octavu. Pretiulu unui exemplariu cu portulu portale cu totu va costa 1 fl. 10 cr. v. a. pentru Austria; 3 lei noi pentru Roman'a.

Colectantii primesc de la 15 exemplaria unulu gratuitu.

Banii sunt de a se trimite dlu Mihai Calinescu, secretarulu "Societati pentru literatura in Bucovina," ori de-a dreptulu la subsemnatulu, in Cernauti.

P. T. Respectivii Domnii, caror a li s'a trimisu cole de prenumeratiune la "balade," sunt rogati ca se le trimita, de prelunga cu ce voru fi adunatul celu multu pana in 1/13 Decembrie la adres'a mea.*)

Simeonu Fl. Marianu, teologu.

*) Toate celealte diare romane sunt rogate se, publice acesta invitare in colonele loru. --

Convocare.

Presidiulu sectiunei centrali si alu adunare generali a reuniunei invetiatoresci "Giorgiu Lazaru" conformu statutelor sale si decisiunilor luate in procesul verbal din ultim'a adunare generale -- convoca prin acesta pre membrii reuniunei la o adunare generale straordinaria in urbea Fagaras, pe dnu'a de Santulu Andrei din anulu acestu!

Intre alte agende, ce se vor pertracta si rezolve, domnii membri vor depune tacsele anuali; pentru ca s'au facutu disponutiunile necesarie pentru tiparirea actelor societatii nostre. Cu acesta ocajune se va tieni de catra reuniune una parastasu pentru neuitatulu si nemoritoriu Mitropolit si Archiepiscop Andrei celu mare, la care se invita cu onore toti romanii.

La finca parastatului domnulu Nestoriu Pap'a, vicepresedintele sectiunei filiale, Venetia inferiore, va tieni unu cuventu funebru intru memori'a Ilustrului defunctu.

Ione Dima Petrascu, Georgiu Borzea, pres. gen. secret. gen.

Conchiamare.

Onorat'a tinerime romana din Budapesta este invitata cu tota onore, ca se binevoiesca a-se intruni, -- domineca, 7 decembrie 1873 n. la 5 ore d. a. in localitatea societatii "Petru Maior" -- spre a ne consulta in o cestiu ce ne atinge pre toti.

Budapest, 3 devre 1873 n.

Gavrila Mihali jun. mp. Atanasiu Barianu mp.

Insciintiare.

Domnulu I. D. Ionescu, renumitulu artistu romanu, s'a decisu a da trei reprezentanti teatrali si in opidulu Nadlacu, in sal'a nouului edificiu bisericcescu gr. or. din locu.

Prim'a reprezentatiune se va tieni in 3 decembrie; a dou'a in 6 dec.; si a treia in 7 dec. 1873 st. n.

Pretiurile bilotelor pentru intrare sunt forte moderate. --

Nadlacu, in 30 nov. 1873.

Pentru comitetulu central:

Aureliu Petroviciu, mp. cand. de advocatu.

Teodoru Sierbanu mp.

Posta Redactiunei.

Dlu I. G. C. D.: Primirama cu mare multime sum'a de 70 fl. a restantelor de acestu se-mestrul.

Dlu I. M. in I: Am primitu restant'a pan' la alu doilea semestru, precum n-o trimese. Er de spre celealte: noi -- haru Domnului ca, nu suntem filologi de profesie si asi nici preocupati in carea parte -- pan' la imprestire; si asi n place mereu a ne conforma tendintie naturali a limbii; insa o data cu capulu ne ferim a fortia in careva parte, pentru ca se nu ne isolam de catra mass'a inteligintie, pentru care lucraru.

Mai multor'a: Rogam pe toti incredintati despre multiamirile nostre pentru cordiale felicitari. Alegetorii vor fi mandri, candu ocajunalmente li vom prezenta laudele ce li se facu de pretotindenia.

Publicatiuni tacsabili.

Concursu.

Pentru postulu de invetiatoriu dela scol'a confesionala gr. or. rom. din Valadienii, prot. Caransebesului se publica concursu cu terminu pana la 25 noembrie c. v.

Salariul annualu este in bani gata: 150 fl. -- Emoluminte: 25 meti de curcurudiu in boabe si 8° de lemn; 2 jug. de livada, cuartiru naturalu cu gradina de legume.

Doritorii de a ocupat' acestu postu, au se-si tramita petitiunile instruite cu tota atestatele preserise de statutulu organicu, pana la terminalu numitul, adresate catra comitetulu parochialu prin subscrisulu protopresbiterului la Caransebesiu.

Valadienii, in 21 octobre 1873.

Comitetulu parochialu cu invoirea domnului prototeru

Nicolae Andreeviciu.

Concursu.

Pentru reintregirea parochiei a III-a vacante in comun'a Sacosiu Ungurescu, in protopop. Lugosiului, cottulu Temisiului, se deschide concursu cu terminu de siese septembrii dela prim'a publicare in acest fota.

Emolumintele sunt: una sesiune de

30 jugere, dintre cari 24 jugere pamentatoriu si 6 fenatiu, biru preotescu dela 18 de case, dela fie care 15 oche de cucurud in bombe si stol'a usuata.

Concurrentii au a adresat recursele lor instruite in sensulu statutului org. catre sinodul parochial gr. or. din Sacosiu Ungurescu, si ale tramite la Dlu Georgiu Petru, protopop. in Lugosiu.

Sacosiu Ungurescu, in 24 optovre 1873. In contilegare cu D. protop. tractus I-3 Comitetulu parochialu

Concursu.

Spre indeplinirea postului vacante invetiatoriu romanu gr. or. pentru baieti pentru fete la scol'a din Alibunari, in fostu confinu militare serbo-banaticu, se publica prin acesta concursu pan' la 15 decembrie 1873.

Cu acestu postu este impreunatul unlaru anuale de 360 fl. val. a. si corliberu.

Concurrentii la acestu postu au a-si mite suplice, provideute cu documente necesare, pana la terminu catra pretura in Alibunari.

Alibunari, in 19 noembrie 1873. Pa y e r, mp. 2-3 prete.

Concursu.

Pentru implinirea postului de invetitoriu la scol'a conf.gr. or. rom., din Sudren Jupani, protopresbiteratu Fagetului, se publica prin acesta concursu cu terminu siese septembrii, de la prim'a esire in Alibunari.

Emolumintele sunt: 120 fl. v. a. in bagata; 20 meti de grata; 20 meti de curcurud 100 lb. clisa; 100 lb. sare; 15 lb. lumina; 10 orgii de lemn; 2 jugere de livada; 100 graderi gradina cu cartiru liberu. Doritorii a ocupat' acestu postu au a-si tramite recusele loru, instruite dupa statutulu org. si se-si tramita comitetulu parochialu, prin dlu protopop Atanasiu Ioanovicu in Fagetu.

In contilegare cu dlu protopresbiterul Comitetulu parochialu

Concursu.

In urmarea oteririi Comitetului parochialu se publica de nou concursu pentru ocuparea vacantei statutului invetiatoriu scol'a confesionala din Câlnicu, protopresbiteratu Oravicii, Comitatulu Carasiusului.

Emolumintele impreunate cu acest postu sunt:

Salariu anuale de 500 fl. v. a. 15 fl. pentru conferintie, 12 fl. pentru scripturisti si cortelul liberu si gradina pentru legumi, 2 fl. pentru pamentul livada, si dela fie-care mortentu petrecere la mormantu cate 50 croni.

Doritorii de a ocupat' acestu postu se avizati, a-si tramite recusele, adresate Comitetului parochialu, catra concernintele protopresbiteru Iacobu Popoviciu in Oravicii, pana la terminul de 12 decembrie a. c. se publiceaza cu testimoniu despre absolvirea cursurilor pedagogice, si de calificare, calculu bunu.

Câlnicu, in 31 octombrie 1873. Comitetulu parochialu in contilegare cu dlu Protopresbiteru dr. Iacobu Popoviciu in Oravicii.

Concursu.

La cancelaria notariale-cercuala Kiszetó se potese unu adiunctu notari Doritorii de a dobandi acestu postu prelungirea documentarea pracei in agendele notarii in limba romana si magiaru si a deprimand de pana acum, in epistole private sua, adresate catra subscrisulu, observandu-se, on